JEDNODNIÓWKA

ŻYCIE STUDENTA

CENA 5 ZŁ

CZASOPISMO STUDENTÓW POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ

ROK I (1945/46) GLIWICE, 7. IV. 46 NUMER 1 (3)

REFORMA STUDIÓW

Okres powojenny jest szczególnie trudny dla uczącej się młodzieży, nie ze względu na warunki materialne, bo te są takie o jakich i marzyć nie mógł student w Polsce przedwojennej, lecz z przyczyn, których źródeł szukać trzeba w minionym właśnie okresie.

Każdy z nas przeszedł przez piekło hitlerowskie i zatarcie piętna tych przeżyć jest trudne, jeśli nie niemożliwe. Olbrzymia większość tych studentów odbiegła myślami i rodzajem zajęć przez całe ciężkie lata okupacji od systematycznej nauki. To też nic dziwnego, że dziś tak trudno niejednemu nagiąć się do niej... Bo nauka i sposób jej podania pozostała taką jaką była. Nauka Polska, jak to każdemu wiadomo, straciła olbrzymi odsetek swych przedstawicieli. Uczelnie zubożały, gdyż brak podręczników i innych pomocy naukowych co niewątpliwie wpływa bardzo ujemnie na szybkość przyswajania nauki. Stąd to mimo wielokrotnie większego wysiłku, entuzjazmu i przeznaczonego na naukę czasu niż przed wojną — rezultaty nie są zadawalające. Toteż zrozumiałym jest, że zainteresowano się żywo tymi problemami na naszej uczelni i że właśnie tej sprawie poświęcił swój odczyt ob. rektor Kuczewski na poranku niedzielnym w dniu 31. III. br. Stwierdzając, że młodzież garnie się chętnie do nauki, że pragnie szybko ukończyć studia. podkreślił on równocześnie istnienie wielu niedomogów i bolączek. Ujawnienie i dokładna analiza wszystkich niedociągnięć są konieczne dla ich zlikwidowania. W tym celu właśnie podjęto usiłowania dla przeprowadzenia między studentami ankiety. Wypełnienie jej przez nich szczere i obiektywne pozwoli na dokładne poznanie gdzie tkwią braki, gdzie trzeba coś zmienić, gdzie trzeba wprowadzić nowe formy w miejsce starych, zwietrzałych.

W interesie tak dziś uczącej się młodzieży

WYBORY

Mija rok od zakończenia wojny. Prawie we wszystkich krajach Europy wre praca nad odbudową. Często słyszymy głosy, że zatwierdzono nowe plany odbudowy Londynu, że Cherbourg jest już prawie odbudowany, że Związek Radziecki wykończył tyle a tyle elektrowni, a wreszcie że działa BOS, BOP i t. d. Ale bodaj jeszcze częściej słyszymy głosy z drugiego frontu odbudowy — z frontu odbudowy politycznej. Daje się zauważyć powolna lub szybka przebudowa ustrojów w wielu krajach Europy. Słychać stale o wyborach i plebiscytach. Wszak jeszcze niedawno byliśmy ciekawi wyników wyborów angielskich i napewno wielu z nas nie spodziewało się takiego zwycięstwa Labour Party. Znamienny także dla nas był wynik wyborów we Francji, gdzie partia lewicowa uzyskała najwięcej mandatów. Wiele nauki dało się wyciągnąć z wyniku wyborów węgierskich, gdzie raczej prawicowa partia drobnych posiadaczy uzyskała większość i w rezultacie nie zdołała rozwiązać ani trudności natur finansowej ani żywnościowej. I w końcu możemy także z wyborów greckich wyciągnąć wnioski, które nam się bardzo przydadzą, tym bardziej, że i nas czeka ten sam problem: wybory. Według wypowiedzi wice-ministra Chajna, wybory w Polsce odbędą się wczesną jesienią, a zatym czas jest i u nas zastanowić się nad problemem, na który odpowiedziało już pięć narodów, nad problemem naszego ustroju państwowego, konstytucji i t. p. To są zagadnienia bardzo ważne, decydujące o losach przyszłej Polski — ich nie można zignorować. Wtedy tylko będziemy mieli gwarancję, że te zagadnienia zostaną należycie rozwiązane, gdy każdy z nas pójdzie do wyborów z jasno skrystalizowanym światopoglądem, mając na celu tylko dobro Rzeczypospolitej. Gdy do tego zagadnienia podejdziemy z tej strony a nie od strony porachunków partyjnych, to możemy być pewni, że wybory nasze i ich wynik będzie wolą Narodu, Narodu silnego bo zjednoczonego. jg.

jak i przyszłych pokoleń, które tu po nas czerpać będą wiedzę — konieczne jest, byśmy te rzeczy potraktowali poważnie, dołożyli każdy od siebie cegiełkę, by przeprowadzona reforma dała jak najlepsze wyniki. Dla uniknięcia obaw i zachęcenia do dawania szczerej prawdy, ankietę wypełniać będzie każdy anonimowo, uczelnia swą powagą zapewnia mu dyskrecję.

PROJEKT ANKIETY

w sprawie studiów i nauczania na Politechnice Śląskiej w Gliwicach.

1. Jakie przedmioty są najbardziej trudne do przyswojenia i dlaczego?
2. Jakie przedmioty zabierają najwięcej czasu i na co?
3. W jakich przedmiotach dałoby się zaoszczędzić na czasie studiów bez obniżenia ich poziomu przez racjonalny rozkład zajęć w domu?
4. Jakie są bolączki w życiu domowym studenta, które pomniejszają jego zdolność do pracy i przedłużają studia (stołówka, bursa, praca społeczna itp.)?
5. Czy praca społeczna wydaje się być potrzebą, obowiązkiem? A może jest ona wykonywana pod naciskiem kolegów, pod przymusem, lub z braku środków do życia?
6. Czy bursa, stołówka i bezpłatna nauka oraz nieduże stypendium wystarczają aby całkowicie oddać się studiom i ukończyć je w czterech latach?
7. Co student chce powiedzieć o sobie, uzupełniając odpowiedzi na powyższych sześć pytań.
   1. Pochodzenie społeczne .....
   2. Data urodzenia, skąd pochodzi .....
   3. Wykształcenie .....
   4. Okres okupacji .....
   5. Użytkowanie chwil wolnych. (Przynależność do ugrupowań młodzieży: ideowo-wychowawczych, sportowych). (Kino, teatr, koncerty, odczyty, lektura).

Pytania powyższe dzielą się na część ogólną, dotyczącą studiów i warunków materialnych studenta, oraz na część dotyczącą każdego ze studentów indywidualnie, dotyczącą jego osobowości. Oczywiście, że najważniejsza jest część, dotycząca samej nauki, samego programu i na to winno się zwrócić szczególną uwagę.

Program ten bowiem musi być tak ujęty, by przy możliwie najwyższym poziomie studiów pozwalał równocześnie na oddawanie przynajmniej minimum czasu rozrywkom intelektualnym, pracy społecznej i sportom.

Sama treść ankiety może jeszcze ulec takim czy innym zmianom i modyfikacjom zanim zostanie doręczona studentom, by możliwie najlepiej spełniła swe zadanie. Jeśli potrafimy wszyscy zrozumieć wagę zagadnień przez nią poruszanych, jeżeli dołożymy maximum wysiłku do wyrażenia trzeźwego i objektywnego o nich sądu, jeśli w końcu dobra wola kierować będzie naszymi wypowiedziami, to ankieta ta napewno przyczyni się bardzo dodatnio do postawienia naszej politechniki na odpowiednim poziomie i do usunięcia wszelkich usterek.

Odczyt ob. rektora wywołał żywą dyskusję podjętą zarówno przez młodzież jak i profesorów. Na szczególną uwagę zasługują wypowiedzi ob. ob. profesorów Bondera i Szerszenia, którzy nie szczędzili swych cennych uwag zarówno co do strony technicznej przeprowadzenia ankiety, jak i co do treści. Według nich ankieta winna być wypełniana przez studenta w całości na jednym arkuszu, by można było określić stopień objektywizmu odpowiedzi. Inaczej bowiem odpowiadać będzie robotnik a inaczej chłop, inaczej student semestru siódmego a inaczej pierwszego. Stąd to radzili następnie uzupełnić treść ankiety pytaniami, dotyczącymi rodzaju szkoły średniej, którą odpowiadający na pytania ukończył, semestru którego jest studentem, oraz pytaniem czy do przedmiotu, który zabiera danemu studentowi najwięcej czasu, nabył on dostatecznego przygotowania w szkole średniej.

Dyskusja jest nadal otwarta. Zainteresowani profesorowie jak również studenci mogą swe uwagi kierować do referatu młodzieżowego w rektoracie. Oczywiście, że wszelkie uwagi i uzupełnienia są pożyteczne i pożądane.

Pz.

POCZĄTKI POLITECHNIKI

Każdy z nas interesuje się żywo odbudową naszej uczelni. Ażeby uzyskać szczegółowe dane dotyczące odbudowy, zwróciliśmy się do ob. rektora a zarazem organizatora Politechniki Śląskiej inż. Wł. Kuczewskiego z szeregiem pytań dotyczących powyższego tematu. Odpowiedzi na te pytania scharakteryzowały nam ogrom wykonanej pracy i wspaniałe osiągnięcia tych kilku miesięcy istnienia naszej uczelni.

1. Pytanie: Jak dużych inwestycji wymaga odbudowa Politechniki i jakie są kredyty Rządowe przeznaczone na to?

Obywatel rektor: Odbudową Politechniki zajmuje się Województwo Śląsko-Dąbrowskie z budżetu Ministerstwa Odbudowy Kraju. Inwestycji Politechnika Śląska wymaga ogromnych. Sięgają one miliarda złotych. Z tego otrzymujemy 2 800 000 zł. miesięcznie. W tej sumie część jest przeznaczona także na potrzeby młodzieży.

2. Pyt.: Czy Politechnika otrzymuje pomoc ze strony ciężkiego przemysłu ew. towarzystw naukowych?

Odp.: Owszem ze strony Centralnego Zarządu Przemysłu Węglowego otrzymujemy kilkaset tysięcy złotych. Obiecaną również mamy dotację z Centralnego Zarządu Przemysłu Hutniczego. Wydatną pomocą przychodzi nam Przemysł Chemiczny, który dostarcza nam materiałów do odbudowy i produktów chemicznych.

3. Pyt.: Jak się przedstawia sprawa laboratoriów?

Odp.: Trudno mówić o odbudowie laboratoriów. Należałoby użyć słowa budowa nowych laboratoriów. Zorganizowaliśmy:

1. Laboratorium chemiczne. Jest ono jedynym czynnym laboratorium w Polsce. Nawet Uniwersytet

Koleżanki i Koledzy!

Zapraszamy Was wszystkich do współpracy na łamach naszego pisma. W najbliższym czasie porozmieszczane bedą skrzynki w stołówkach, za pośrednictwem których przekazywać będzie można do naszej redakcji artykuły, karykatury i t. p. Wszystkie prace na rzecz pisma są płatne. Zgłoszenia chętnych do współpracy przyjmuje Sekretariat B. P. lub kol. Pieron, wydz. chemiczny sem. 2.

Komitet Redakcyjny.

Jagielloński, nietknięty działania mi wojennymi, nie posiada dotąd czynnego laboratorium chemicznego.

2. Czynne jest również laboratorium Mineralogii i Geologii oraz laboratorium Pomiarów Warsztatowych. Na początku bm. uruchomiono Zakład Obrabiarek do metali. W najbliższych miesiącach uruchomimy Zakład Odlewnictwa i Zakład Miernictwa. Trudności nastręcza laboratorium fizyki. Ma ono się mieścić przy ul. Strzody 28. Czynione są starania o wyeksmitowanie znajdującej się tam prywatnej szkoły samochodowej.

Przyrządów fizycznych posiadamy już większą ilość, tak, że natychmiast po uzyskaniu budynku, będziemy mieli jedno z najważniejszych laboratoriów. Obecnie uruchomiamy laboratoria Paliw Płynnych i Pomiarów Maszynowych i Cieplnych. Dla pierwszego z nich wyposażenie znajduje się w komplecie, dla drugiego częściowo jest już zakupione.

Nie potrzebuję dodawać, że oddawna czynny jest zakład Samochodów i Ciągników przy Katedrze tej nazwy, następnie Zakłady Techniczno-Gospodarcze, których zadanie polega na obsługiwaniu wielorakich potrzeb techniczno-gospodarczych Politechniki oraz Instytut Projektowania Zakładów Przemysłowych; tu dyplomanci nietylko wykonują prace dyplomowe a częściowo też i przejściowe projekty, ale równocześnie zarobkują. Bowiem ich prace dyplomowe są przystosowane do potrzeb przemysłu. Oddawna tez jest czynne laboratorium metaloznawcze, sprzężone z Hutniczym Instytutem Badawczym im. S. Staszica w Gliwicach.

Ważną rzeczą jest dla nas sprawa budynków zajętych jeszcze przez Armię Czerwoną. W tej sprawie udała się dn. 4. 4. 46 r. delegacja profesorska do marszałka Rokossowskiego do Lignicy. Spodziewamy się pozytywnego załatwienia także i tej sprawy w najbliższych tygodniach.

Podziękowawszy ob. rektorowi za udzielone nam informacje, wyszliśmy pełni podziwu dla wysiłków młodego Państwa Polskiego, które w tak ciężkim okresie w takim tempie potrafi budować nową uczelnię — oraz dla ludzi, którzy tą budową kierują.

Niech dane te posłużą do przekonania tych, którzy biadają nad obniżeniem się poziomu nauki w Polsce i upośledzeniem polskiej inteligencji. „M".

ROK WSTĘPNY

Dekretem Prezydium KRN z dnia 24. V. 1945 r. zostają utworzone na Wyższych Uczelniach wstępne lata studiów. Motywem uzasadniającym ten dekret było pragnienie umożliwienia studiów tej części młodzieży, która podczas okupacji nie miała możności uczenia się. Prawa studentów wstępnych lat studiów są analogiczne do praw studentów wyższych lat, co zaznacza 5 art. tegoż dekretu, w brzmieniu dosłownym: „Studenci Roku Wstępnego posiadają pełne prawa studentów. Przepisy dotyczące studentów szkół wyższych, stosują się do nich odpowiednio."

Teraz przypatrzmy się, jak pracuje nasz Rok Wstępny. Z ramienia Komitetu Redakcyjnego „Życia Studenta" przeprowadziłem wywiad z ob. prof. dr. Kalińskim, dziekanem Roku Wstępnego. Ob. dziekan ustosunkował się do tego bardzo przychylnie, służąc mi pełnymi danymi, które odpowiednio uzasadniał. Na moje zapytanie, czy Rok Wstępny jest pożyteczną instytucją, ob. dziekan odpowiedział, że jest bardzo pożyteczną, przy czym powołał się na opinię wicemin. Bieńkowskiego, podczas wizytacji naszej uczelni. Co do ilości studentów na Roku Wstępnym to stan obecny wynosi 428 na 700 w pierwszym trymestrze. Przyczyny odpadnięcia tak dużej liczby studentów ob. dziekan tłumaczy sumiennie i skrupulatnie przeprowadzonymi egzaminami. Z naciskiem podkreślił, że nieregularne uczęszczanie na wykłady i opieszałość nie popłaca. Ci, którzy regularnie uczęszczali na wykłady, zdali egzaminy z wynikiem dobrym.

Dziekanat szedł na rękę tym studentom, którzy z przyczyn niezależnych od siebie nie mogli zdawać egzaminów we właściwym czasie. Prolongaty terminu egzaminów były udzielane tylko w uzasadnionych wypadkach. Zaznaczył przy tym ob. dziekan, że system trymestralny Roku Wstępnego istnieje w Gliwicach, podczas, gdy gdzieindziej jest zaprowadzony system semestralny, roczny. Nasz system ma tę zaletę, że pozwala przerobić materiał mniejszymi partiami i składać częściej egzaminy. Egzamin końcowy, który odbędzie się od połowy lipca r. b. będzie obejmował materiał całoroczny. Ob. dziekan stanowczo dementuje pogłoski o obostrzeniu egzaminów. Podkreślił jednakowoż, że materiał wykładowy będzie dokładnie wyegzekwowany. Nadmienił również, że organizacje, Koła Wydziałowe, będą miały tutaj pole do popisu, by móc przeprowadzić repetytoria, w celu ułatwienia złożenia egzaminów. Materiał naukowy Roku Wstępnego obejmuje dwie klasy liceum typu matematyczno-fizycznego z podkreśleniem matematyki, geometrii wykreślnej i rysunku technicznego. Co do nauk grupy humanistycznej to są one traktowane na równi z grupą nauk matematycznych ze względu na to, że jest to ostatnia możliwość dla dania tym studentom wykształcenia ogólnego.

Studenci Roku Wstępnego są podzieleni na cztery grupy, przyczym pierwsza grupa „chemiczna" są to ci, którzy chcą studiować chemię, dlatego też przedmiot ten traktują obszerniej, niż pozostałe trzy grupy. Te trzy grupy pozostałe mają jednakowy program, w skład ich wchodzą studenci, którzy chcą studjować budownictwo, elektrykę i mechanikę.

Na wzmiankę o ciężkiej sytuacji mieszkaniowej, dziekan stwierdził stan faktyczny, nadmieniając, że lokale przyznane przez władzę miejscowe, dotąd Politechnice nie zostały przydzielone.

Kończąc rozmowę z ob. dziekanem, nadmieniłem o tej części studentów lat wyższych, którzy okazują chęci wywyższenia się ponad studentów Roku Wstępnego, dokonywując tego nieraz w przykry i niesmaczny sposób. Ob. dziekan odrzekł

że chęci wywyższenia się tych studentów są niczym nieuzasadnione, powołując się na wyżej wspomniany art. 5 dekretu PKRN o wstępnych latach studjów. Lecz przeciwnie, studenci lat wyższych powinni współpracować ze studentami Roku Wstępnego, by wdrożyć ich w tok normalnej pracy politechnicznej i przyzwyczaić ich do życia akademickiego. Na zakończenie ob. dziekan przyrzekł roztoczyć jak dotychczas opiekę nad powierzonymi mu studentami, oraz popierać uzasadnione ich życzenia wobec władz wyższych.

Kolega

obeznany z pracą redakcyjną może objąć stanowisko sekretarza redakcji **„Życia Studenta“**, Warunki do omówienia.

Zgłoszenia w sekretariacie Bratniej Pomocy.

NIEMIECKIE UNIWERSYTETY

Nikt zapewne nie zdawał sobie sprawy, że mogą istnieć teraz uniwersytety w Niemczech, lecz tak jest. Międzysojusznicza Komisja Kontrolna zezwoliła na otwarcie kilku uniwersytetów w strefach okupacyjnych. Nam trudno się przyzwyczaić do tego, że Niemcy jako państwo które przegrało wojnę i to wojnę prowadzoną własnym systemem, dążącym do unicestwienia innych narodów, posiadają wyższe uczelnie.

Uniwersytety i Wyższe Szkoły Techniczne mają na zadanie kształcić młodych niemców w duchu demokratycznym.

Zadanie nadwyraz ciężkie, bo wiemy, że niemcy stale wstępowali na manowce i drogi rozboju. Czy zadaniu temu podołają, trudno nam jest osądzić. Teraz przypatrzmy się co pisze „The New Statesman and Nation“, angielski przegląd tygodniowy. Mowa o pewnym domu w Getyndze przy Theaterstrasse. Pokoje niekompletne, kilka biurek, za biurkami sekretarze, przed nimi całe szeregi różnobarwnego tłumu, młodzi mężczyźni przeważnie wysokiego wzrostu i ogorzali. Wielu o kulach bądź bez rąk to lewej, to prawej, tłum gęsto przeplatany uniformami wojskowymi. Ciche szeregi, ciche tłumy tu i wokół „Mensa“, domu studenckiego, gdzie posiłek jednodaniowy mogą otrzymać za 60 fenigów. Największym problemem tych nowych Uniwersytetów jest wyżywienie, domy mieszkalne, książki i pomoce naukowe. Jest tego zamało w stosunku do liczby studiujących. Liczba studentów, na jaką pozwoliła Komisja Kontrolna, wynosi dla Getyngii 3500, lecz dwa tygodnie przed rozpoczęciem wykładów było 7000 kandydatów. To świadczy, że większa część tych młodych mężczyzn i kobiet musi być odprawiona. Ci, którzy przedtem byli członkami SS, SA i Gestapo i t. p. nie są przyjmowani. Pierwszeństwo jest dane niezdolnym ex-kombatantom, wdowom i sierotom wojennym, ofiarom prześladowania przez Nazi i tym, którzy we względnie krótkim czasie będą zdolni zrobić odpowiednie egzaminy. Dziewczętom czasowo wstęp jest wzbroniony, chyba że podlega którejś kategorii wyżej wzmiankowanej.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Z AZS

Sprawozdanie z działalności Sekcji motorowej A. Z. S. przy Politechnice Śląskiej w Gliwicach.

Na mocy organizacyjnego zebrania A. Z. S. została utworzona sekcja motorowa z tymczasowym sekcyjnym kol. Chomickim, mająca za zadanie szkolenie młodzieży w jeździe na motocyklach oraz spopularyzowanie sportu motorowego.

Dzięki poparciu ob. rektora i władz ministerialnych zarejestrowano już 15 motorów ciężkich, powyżej 100 ccm. Są to przeważnie maszyny w dość dobrym stanie, wymagające jednak drobnych napraw. W celu udogodnienia członkom przechowywania i konserwacji motorów uzyskano garaż. Drugi garaż jest w stadium remontu. Członkowie sekcji starają się we własnym zakresie o wyposażenie. Dzięki nieskrępowanej inicjatywie jest ich coraz więcej Garaż jest wyposażony w światło, centralne ogrzewanie i w wodę. Wobec sezonu motorowego zgłasza się coraz więcej nowych kandydatów, mających zamiar rejestrować dalsze motory.

Serdecznie zapraszamy kolegów do grona miłośników tego sportu.

Czwórmecz siatkówki.

A. Z. S. organizuje międzywydziałowy czwórmecz siatkówki. Udział wezmą wyłonione na treningach reprezentacje. Zgłoszenia do treningów z wydziału budowlanego przyjmuje kol. Spindor — Strzody 18 pok. nr. 26. Z wydziału elektryków kol. Mazurkiewicz.

Informacje

W sekretarjacie BP można wpłacać zaliczkę na znaczek Politechniki Śląskiej w kwocie zł. 70. Będzie on prawdopodobnie gotowy przed 10 b. m.

*

Dnia 4. 4. 46 r. odbyło sie posiedzenie Zarządu Bratniej Pomocy. Poruszany był cały szereg bardzo ważnych spraw. Między innymi wybrana została wreszcie Komisja Rewizyjna w składzie:

przew: kol. Banaś W., członkowie: kol. Sienkiewicz, Kowalowski, Ledwoń i Wach.

*

Od dnia 8. 4. do dnia 13. 4. będą wydawane w Referacie Domów Akademickich Częstochowska 11 I. trwałe zaświadczenia na comiesięczne pobieranie kart wymiennych. Przy odbiorze tego zaświadczenia trzeba przedstawić dowód zameldowania w Gliwicach i legitymację.

Sprawa czapek.

Jak się dowiadujemy, sprawa czapek akademickich koloru stalowego została pomyślnie rozwiązana. Spółdzielnia akademicka zajęła się sprowadzeniem tego materiału i już w ciągu bieżącego tygodnia będzie można go tam nabyć. W spółdzielni można również zamówić sobie gotową czapkę, przyczym cena jej wynosi około 250 zł.

OGŁOSZENIA

do „Życia Studenta“

przyjmuje sekretarjat BP w godzinach urzędowych.

Wydaje Związek Studentów Politechniki Śląskiej „Bratnia Pomoc“ — Redaguje Komitet

Adres redakcji: Gliwice, Częstochowska 13 m. 6. Odbito w Drukarni Państw. Nr 1 w Gliwicach R 3054